

Styrdokument

FÖRVALTNINGPLAN FÖR ULRICEHAMNS KOMMUNS MUSEISAMLING

Innehåll

1	Bakgrund	3
2	Syfte	3
3	Museisamlingen idag.....	3
4	Museilag	3
5	Föremålsförvaltning	4
6	Förvaltningsplan för Ulricehamns kommuns museisamling.....	4
7	Fokusområden.....	5

1 Bakgrund

Ulricehamns kommun ansvarar för den museisamling som i dagsläget förvaras i magasin på Fotåsen. Samlingen togs över från Ulricehamns hembygdsförening 1972.

Kommunstyrelsen antog 2019-09-05, § 200 ny riktlinje för förvaltningsplan för Ulricehamns kommuns museisamling. Den nya riktlinjen ersatte då två tidigare dokument som spelat ut sin roll. 2017 antogs en Museilag (2017:563) vilket var grunden att den nya riktlinjen arbetades fram.

2 Syfte

Ulricehamns kommuns museisamling bör betraktas som en tillgång och ska kunna redovisas vid en revision. Föremålen är en del i kommunens kulturarv och ska vara tillgängligt för kommuninvånarna. Föremålen i samlingen säger något om det Ulricehamn som varit, men säger också något om Ulricehamn idag. Tillgänglighet handlar även om att det ska vara möjligt att söka efter specifika föremål i samlingen för forskning med mera. Det är viktigt att kommunen arbetar aktivt med samlingen vad gäller skötsel, insamling, dokumentation, gallring och så vidare.

En förvaltningsplan säkerställer att arbetet med samlingen söks enligt den nya museilagen, på ett professionellt sätt, enligt etiska regler och att samlingen är tillgänglig.

3 Museisamlingen idag

Under 2022 flyttades museisamlingen till inhyrd lokal på Fotåsen. Där finns idag större delen av kommunens museisamling. Arbetet med att samla hela samlingen på en plats fortsätter, det finns fortfarande föremål som hör till samlingen i andra lokaler i kommunen. Inregistrering, dokumentation, genomgång av föremålen och placering av föremålen tar tid och arbetet bedöms fortsätta ännu ett tag. Att ha en förvaltningsplan att luta sig mot underlättar arbetet då bedömningar behöver göras. På så sätt sker ett aktivt arbete med samlingen.

Till samlingen finns även ett antal stugor och byggnader, exempelvis stugorna i Stadsparken. Likaså finns det en mängd foton, filmer och digitala dokument som hör till samlingen.

4 Museilag

2017 antogs en ny museilag (2017:563). Detta är den första samlande lagen vad gäller museiverksamhet.

I lagen fastställs att med ett museum avses en institution som är öppen för allmänheten och som förvärvar, bevarar, undersöker, förmedlar och ställer ut materiella och immateriella vittnesbörd om människan och människans omvärld (§2)

Det innebär för Ulricehamns kommun, att även om det inte finns ett regelrätt museum med öppettider för publik verksamhet, så finns samlingen och genom dess tillgänglighet, exempelvis digitalt, betraktas det som museiverksamhet.

I lagen omskrivs även förvaltning av samlingar:

Ett museum ska aktivt förvalta sina samlingar för att nå verksamhetens mål (§9)

Genom att revidera nuvarande riktlinje för förvaltning av Ulricehamns kommuns museisamling säkerställs att kommunen lever upp till Museilagen.

5 Föremålsförvaltning

Ulricehamns kommun ansvarar och äger museisamlingen, och samlingen förvaltas av kultur- och fritidsverksamheten. Kultur- och fritidschef har mandat att ta beslut i samlingens alla processer utifrån att besluten följer en antagen förvaltningsplan.

6 Förvaltningsplan för Ulricehamns kommuns museisamling

Arbetet med de föremål, foton och byggnader som hör till Ulricehamns kommuns museisamling skall hanteras på ett professionellt och ansvarsfullt sätt. Det innebär att det finns tydliga arbetssätt och processer kring:

Förvaring av föremålen ska ske i väl anpassade och fungerande lokaler.

Katalogiseringen sköts på ett professionellt sätt, det vill säga föremålen i samlingen finns registrerade, tillgängliga och sökbara.

Tillgängligheten till samlingen ska vara både fysisk och digital.

Personalen som arbetar med samlingen ska få kompetensutveckling kring samlingsförvaltning. De ska arbeta efter framtagna rutiner och arbetssätt.

Säkerheten för samlingen ska säkerställas genom att tydliga rutiner och arbetssätt.

Museet ska hålla en restriktiv linje vad gäller förvärv till samlingen. Endas föremål som bedöms vara av ovärderlig vikt, samt falla inom de antagna fokusområdena för samlingen skall förvärvas.

In- och utlån av föremål ska ske i liten skala om det gäller utanför kommunen. Förfrågan från annan intuition värderas primärt av kultur- och fritidschef. Förfrågan från lokala hembygdsföreningar värderas av personalen som arbetar med samlingen.

Vård av samlingen ska ske enligt fastställda rutiner och arbetssätt.

Gallring av föremål i samlingen kan ske för att renodla samlingens bestånd, både för relevans och av förvaringsmässiga skäl. Gallring sker utefter de antagna fokusområden som anges nedan.

7 Fokusområden

Föremålen i samlingen ska falla inom de åtta angivna fokusområdena som beskrivs nedan. Fokusområdena är framtagna för att ska relevans för samlingen.

1. Förhistoria i det geografiska området för Ulricehamns kommun. Fornlämningar och utgrävningar.
2. Utveckling från 1500-tal med gränshandel mot Danmark, stadsprivilegium och namnbyte 1741.
3. Den tidiga handelsstaden Ulricehamn. Historisk interaktion med Borås, försäljning delvis kopplad till knalleverksamheten. Handelsförbindelser härifrån till bergslagen och Mälardalen.
4. Ulricehamn som Kurort med aktiv tillresande societet under sekelskiftet 1800–1900. Staden får en prägel av "societetsstad" med välstånd, ordnad struktur och turistvänlighet.
5. Järnvägen. Stadsbilden, handeln och folklivets påverkan av tågförbindelsen.
6. Företagarandans olika skepnader. Textilindustrin och modern tillverkningshistoria i kommunen, inte minst trikåproduktionen.
7. De stora gårdarna runt Åsunden och det framgångsrika jordbruket med anor från adeln.
8. Personer och händelser från Ulricehamns kommun, historiskt och i samtid, som på olika sätt "satt/sätter området på kartan".